

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
Основи соціально-педагогічних досліджень**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність І11 Дитячі та молодіжні служби

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи соціально-педагогічних досліджень
Викладач	Ворошук Оксана Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380972242092
E-mail викладача	oksana.voroshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	очні консультації: згідно розкладу консультацій, <i>Онлайн консультації</i> : за попередньою домовленістю viber, zoom в робочі дні з 9.30 до 17.30

2. Анотація до навчальної дисципліни

Програма вивчення нормативної дисципліни «Основи соціально-педагогічних досліджень» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка» підготовки бакалаврського освітнього рівня.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – процеси побудови та проведення наукових соціально-педагогічних досліджень студентами ЗВО.

Структуру освітнього компонента становлять змістові модулі:

1. Теоретичні засади організації наукового дослідження
2. Специфіка організації наукового дослідження

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою є полягати озброєння студентів теоретичними знаннями та практичними навичками побудови та проведення наукових педагогічних досліджень, підготовка їх до організації та проведення самостійного, наукового соціально – педагогічного дослідження. Оволодіння методикою і методами дослідження сприяє розвитку раціонального творчого мислення, оптимальної організації наукової діяльності студентської молоді.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: надання студентам знань з науково-теоретичних основ побудови процесу соціально-педагогічного дослідження та формування практичних вмінь та навичок володіння методами та прийомами проведення науково-дослідницької роботи

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні фахові завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи та соціальної педагогіки під час професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки щодо проведення досліджень, здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. базових понять соціально-педагогічної діяльності.

ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності
ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.
СК-13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

Програмні результати навчання

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

РН 9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги дітям та їх сім'ям.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	ІІІ Дитячі та молодіжні служби	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Поняття про науку. Її еволюція та роль у сучасному суспільстві.	2	2	10
Тема 2. Організація науково-дослідної роботи студентів.	2	4	12
Тема 3. Застосування спеціальних методів у наукових дослідженнях з проблем соціальної роботи.	4	8	16
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	2	2	10
Тема 5. Раціональна організація праці в процесі наукового дослідження.	2	2	12

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Семінарське/практичне заняття	45
	Самостійна робота	10
	Контрольна робота	45
	Максимальна кількість балів	100
Вимоги до письмових робіт	Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.	

	Студенти повинні виконати контрольну роботу для перевірки здатності(ей) продемонструвати розуміння питань використання навчальної літератури та інших джерел інформації, продемонструвати практичні навички, здатність застосовувати та інтегрувати отримані знання (поєднаємо теорію та практику з тим, як це знадобиться у професії), що складається з тестових питань, практичного та творчого завдань. На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття).
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. У формі тестів на дистанційній платформі.

7. Політика навчальної дисципліни

При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: [Положення про самостійну роботу студентів](#); [Положення про організацію освітнього процесу](#); [Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів](#); [Положення про практику студентів](#); [Положення про рейтингову систему оцінювання знань](#); [Положення про академічну доброчесність](#); [Положення про екзамени та заліки](#); [Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг](#); [Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти](#).

Також неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання допуску до заліку є відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

8. Рекомендована література

. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. / О. П. Кириленко, В. В. Письменний. – Тернопіль : ТНЕУ, 2021. – 228 с.

Білим П. А. Основи наукових досліджень : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 263 – Цивільна безпека / П. А. Білим ; Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 40 с.

Гринчук, О. І. Соціально-психологічний тренінг [Текст]: метод. рекомендації щодо проведення занять тренінгової групи / О. І. Гринчук. – Ів.-Франківськ : Плай, 2010. – 76 с.

Дмитрук, С. В. Соціально-педагогічні технології в туризмі [Текст]: навч. посіб. / Світлана Вікторівна Дмитрук, О. Ю. Дмитрук. – К. : ЦУЛ, 2012. – 328 с.

- Костакова, Л.Д. К 68 Практикум з основ наукових досліджень : [Текст] прогр. і метод. рекомендації для студентів ступеня «бакалавр» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі ; Л.Д. Костакова. – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2018. – 28 с.
- Крушельницька, О. В. Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посібник / Ольга Володимирівна Крушельницька. К. : Кондор, 2006. 206 с.
- Методичні вказівки для самостійної роботи з курсу «Основи наукових досліджень» для студентів спеціальності 053 «Психологія» всіх форм навчання / укладач : Стоцький Я. В. – Тернопіль : Вид-во ТНТУ імені Івана Пулюя, 2023. – 32 с.
- Методичні рекомендації щодо організації виконання і захисту курсових робіт для студентів спеціальності 231 «Соціальна робота» [текст] / уклад. Оксана Ворошук, Ірина Дідух, Ірина Комар, Галина Лемко. Івано-Франківськ: Педагогічний факультет Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», 2021. 33 с.
- Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2020. – 352 с.
- П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2020. – 116 с.
- Сардак С. Е. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Д. : ДГУ, 2018. 103 с.
- Сергієнко, Л. П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи [Текст]: навч. посібник / Л. П. Сергієнко. К. : ВД "Професіонал", 2009. 240 с.
- Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ / СНІДу/ За ред. Страшка С.В.: Навч.- метод. посіб.- 2-е вид., переробл. і доп. – К. : Освіта України, 2006. – 260 с.
- Стеченко, Д. М. Методологія наукових досліджень [Текст] / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. – 2-ге вид, перер. і доп. К. : Знання, 2007. 317 с.
- Тягур, Р. С. Основи педагогічних досліджень [Текст]: навч.-метод. посібник. - 2-е вид., доп. / Р. С. Тягур. – Ів.-Франківськ : Плай, 2008. – 95 с.
- Тягур, Р. С. Основи педагогічних досліджень: Навч.-метод. посібник. / Р. С. Тягур. – Ів.-Франківськ : Плай, 2005. – 95 с.
- Цехмістрова, Г. С. Методологія та організація наукових досліджень [Текст]: навч. посібник / Галина Степанівна Цехмістрова. – 2-е вид., доп. Рек. МОН. – К. : ВД "Слово", 2012. – 352 с.
- Шишка, Р. Б. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт [Текст]: навчальний посібник. / Роман Богданович Шишка. – Харків : Еспада, 2007. – 368 с.
- Додаткові
- Гончаренко С. У. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень. Шлях освіти. К. : 2004 р. №1. С. 2-4.
- Довідник здобувача наукового ступеня. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань атестації наукових кадрів вищої кваліфікації / за редакцією першого заступника голови ВАК України Р. В. Бойка. К. : Толока, 2004. 69 с.
- Крушельницька, О. В. Методологія та організація наукових досліджень [Текст]: навч. посібник / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
- Максимович, О. В. Основи методології та методів соціологічних досліджень [Текст]: навч.-метод. комплекс для студ. напряму 0301 "Філософія" / О. В. Максимович. Ів.-Франківськ : Симфонія форте, 2011. 112 с.
- Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі [Текст] : навч. посіб. / за ред. С.У.Гончаренка, П.М.Олійника. – К. : Вища школа, 2003. – 323 с.
- Основи наукових досліджень [Текст]: навч. підручник / за ред. В.І.Саюк, Є.Р.Чернишової. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 144 с.

Викладач _____ Оксана ВОРОЩУК, доцент кафедри
соціальної педагогіки
та соціальної роботи